

[Niels Mathiasen.]

fald ministeren kunne huske, hvad der stod om teater i betænkningen, bliver man skuffet ved gennemlæsning af lovforslaget, for det er et meget behersket genskin af de visioner, betænkningen gav på teatrets vegne, som findes i det forelagte lovforslag.

Nu skal det siges, at socialdemokratiet også mener, at der er fremskridt i lovforslaget. Bevillingssystemets afskaffelse åbner mulighed for, at nye ledelsesformer kan blive prøvet i praksis. Der er fremskridt på området vedrørende teatre for børn og unge. Det er væsentligt, at man åbner mulighed for, at teatrene kan påtage sig anden kulturformidlende virksomhed. Det er et skridt i retning af at gøre eksisterende institutioner til en slags samfundshuse eller kulturcentre, hvad man nu vil kalde det, men det er i hvert fald noget, der aktiviserer dem ud over deres hidtidige formål. Det er også et fremskridt, at man vil etablere en form for maskinstation af teknisk udstyr. Det er et fremskridt, at man vil oprette et samarbejdsudvalg, bestående af repræsentanter for de turnerende teatre og for publikum. Alt dette erkendt må det også være tilladt at gøre nogle alvorlige indvendinger mod lovforslaget.

Det er en svaghed, at den er så upræcis. Jeg tror, at et af de hyppigste udtryk i forslaget er, at der „kan“ ydes støtte, men intet om, at der skal eller vil blive ydet støtte. Måske ét udtryk går endnu hyppigere igen. Det er „efter godkendelse af ministeren for kulturelle anliggender“. Skulle man tage ordene for deres pålydende, får han næsten diktatorisk myndighed, og man kunne så nok sige, at det ikke blot skal være lederne af teaterdriften, som det nævnes i § 8, der skal have de fornødne teatermæssige og administrative forudsætninger; det burde næsten i loven også indføjes, at den til enhver tid siddende minister også skulle have det.

Jeg er endelig heller ikke tilfreds med, at man genfinder en paragraf om, at denne lov ikke omfatter det kgl. teaters forhold. Det er vel et spørgsmål, om man stadig væk skal opretholde den adskillelse mellem det kgl. teater og det øvrige teaterliv i dette land, som vi har. Vi har set, hvordan samarbejdet mellem det kgl. teater, landsdelsscenerne og Det Danske Teater er blevet ud-

videt gennem de senere år. Er vort land så stort, at man på en række områder, også hvor det gælder opera og ballet, prøver på at køre to linjer, når man dog ved, man er nødt til at låne hos hinanden, og at man allerede nu samarbejder? Det burde nok overvejes, når man når til en fornyelse af loven om det kgl. teater, at der sker en samtidig revision af den foreliggende lov.

Jeg må i øvrigt sige, at det er meget kort tid, vi får i tinget til at behandle lovforslaget. Den 31. marts skal loven være vedtaget. Vi skriver i dag den 16. januar, og det vil sige, at vi har nøjagtig 2½ måned til at gennemarbejde det. Jeg føler mig ikke overbevist om, at vi kan komme til bunds i alle problemerne inden for dette tidsrum. Det må være naturligt igen at indføre en revisionsparagraf.

Må jeg gøre et par bemærkninger om teatre for børn og unge. Jeg tror, vi er enige om, at skal man fjerne det miljøfremmede, som mange endnu føler over for teatret og i øvrigt på en række andre områder, der misvisende kaldes finkultur, så er der intet bedre sted at begynde end i skolen. I forhold til teatret er det afgørende, at børn ikke kun ser andre udfolde sig, men selv inddrages i aktiviteterne og udvikler alle muligheder for kontakt til en enkeltstående og en fælles skabelsesproces. Der må derfor skabes rammer for den pædagogiske dramatik, som bygger på noget oprindeligt hos menneskene, nemlig trangten til at udtrykke sig. Den kan udvikle børnenes evne til at tænke, føle og forstå. Jeg er enig i, at Dansk Skolescene ikke skal genopstå, og enig i, at man heller ikke skal oprette nogen ny, stor institution; men skulle man trods alt ikke have et udgangspunkt for den pædagogisk-dramatiske virksomhed, man vil udøve? Jeg har sagt det før, jeg vil gerne gentage det. Vil det ikke være rimeligt at købe Aveny Teatret nu og bruge det som forsøgsscene netop på dette område?

Jeg synes også, at omtalen af opera- og balletvirksomhed er meget løs i sin formulering. Det fremgår hverken af paragraffen eller af bemærkningerne til lovforslaget, hvilket videre sigte man har i de kommende år med opera- og balletvirksomhed uden for det kgl. teater og den jyske opera. Hvilke støttemuligheder af mere varig art kan man regne med, hvis der skulle komme nye